

Bijeenkomst ' Aanbesteden maaibeheer: lust of last?'

Ervaringen uit de praktijk met een optionele lunchexcursie

31 mei 2016 | Lent | Café Waalzicht

Er is een grote diversiteit aan manieren om de uitvoering van het maaiwerk van waterlopen te organiseren. Het maaibeheer kan bijvoorbeeld zelf worden uitgevoerd of worden uitbesteed. Daarbij kunnen we van elkaar leren. Het onderwerp aanbestedingen is meerdere malen ter sprake gekomen in de vorige twee bijeenkomsten van de CoP Beheer en Onderhoud over [maaibeheer](#) en [baggeren](#).

Om goede keuzes te maken in de wijze waarop maaibeheer wordt aanbesteed, is expertise nodig van ecologen, hydrologen en onderhoudsmedewerkers. De Community of Practice (CoP) Beheer en Onderhoud (B&O) van de STOWA streeft naar een betere samenwerking tussen deze domeinen. Op 31 mei 2016 organiseerde de CoP de bijeenkomst 'Aanbesteden maaibeheer: lust of last?' Enkele waterschappers en een aannemer vertelden in de ochtend over hun ervaringen m.b.t. het aanbesteden van maaibeheer. Na de bijeenkomst vond een optionele excursie plaats naar het project '[Ruimte voor de Waal](#)' bij de nevengeul nabij Lent.

Klik [HIER](#) voor en link naar de powerpoints van de onderstaande presentaties.

Presentaties

Na een welkomstwoord van Jeroen van Zuidam (dagvoorzitter, lid stuurgroep CoP B&O) gaven vier deskundigen een presentatie over aanbestedingen bij het maaibeheer van waterlopen. Jeroen stond nog stil bij de antwoorden op de volgende vragen die zijn uitgezet bij de Nederlandse waterschappen:

1. Hoe besteden jullie het beheer en onderhoud uit?
2. Welke werk (type beheer en onderhoud) is het moeilijkst om uit te besteden en waarom? Tegen welke problemen loop je daarbij aan?
3. Wat zie je als grootste uitdaging voor de toekomst en waarom?

1. 'Onderhoud maaibeheer, zelf doen of uitbesteden?' Evelien Bakker - Waterschap Drents Overijsselse Delta

Veel waterschappen vragen zichzelf af: wat is goedkoper? Een eigen onderhoudsdienst of alles aan een aannemer uitbesteden en wat zijn de voor- en nadelen daarbij? De kosten van eigen onderhoudsmedewerkers variëren over het land: het noorden is goedkoper dan het westen van het land. Het midden van het land zit ertussenin. Machine uurtarieven worden gebaseerd op diverse zaken, er blijkt echter weinig verschil te zijn tussen machines van de aannemer en de eigen onderhoudsdienst. Er ontstond zich wel een discussie over de totstandkoming van de getallen.

Aandachtspunten zijn o.a.: een aannemer heeft vaak minder tijd nodig, een eigen onderhoudsdienst kan beter maatwerk leveren, bij uitbesteden ontstaat een afstand tussen streek & waterschap en onderhoud in stedelijk gebied is sowieso specialistisch. Vooralsnog leek het erop dat de verschillen in kosten van zelf doen versus uitbesteden niet direct heel groot zijn.

2. 'Hoe maak je een koppeling tussen kraan en kantoor?' Paul Hendriks - waterschap Hunze en Aa's

Medewerkers beheer & onderhoud hebben te maken met veel documenten, werkprotocollen, gedragscodes, etc waarmee rekening moet worden gehouden met het maaionderhoud. Ook veilig werken en waterwet/peilbesluiten zijn belangrijk! Onderhoudsmedewerkers worden vaak aangesproken op het werk dat ze doen vanuit hun eigen sociale kring, veelal over het peilbeheer. De verantwoordelijkheid voor het naleven van de Flora- en faunawet ligt veelal bij de onderhoudsmedewerker zelf. Hierdoor ontstaat vaak een 'loopgravendiscussie': peilbeheer vs ecologie. Paul geeft aan dat het voordelen heeft om de soortbescherming los te laten en te gaan werken met onderhoudsconcepten die rekening houden met ecologie en peilbeheer. Waarom niet ervan uitgaan dat alle beschermde soorten overal kunnen zitten en dat afwegen tegenover veilig werken en andere zaken? Door soortbescherming ontstaat bovendien veel administratieve rompslomp. Goed om dit los te laten! Stroombaanmaaien en ritsbeheer worden als goede alternatieven gezien! Ook met het zorgvuldig bedienen van de machines kan winst worden behaald! De discussie met het publiek gaat vooral over het belang van vinden van de juiste balans tussen een zekere mate van soortenkennis bij onderhoudsmensen (wat kan ik in m'n gebied verwachten en wat te doen als ik ze tegenkom) en het formuleren van werkbare, meer generieke onderhoudsbeelden/vormen. Daarnaast is kennis van exoten belangrijk. Dat de gepresenteerde manier van werken een goede richting voor de toekomst kan zijn wordt breed erkend.

3. 'Bonusregelingen en aanbestedingen, een goede combinatie?' Rick Ketelaars - waterschap de Dommel

Waterschap de Dommel heeft een pilot gedraaid waarbij de aannemer werd beloond bij het goed uitvoeren van de werkzaamheden in het bestek. Idee is afkomstig uit de groenvoorziening (schoffelbestek). Dit heeft de aannemer ook geholpen om zijn bedrijfsvoering goed op orde te

brenge. De aannemer wordt gezien als partner die best iets mag verdienen bij goed functioneren en het leveren van kwaliteit. Een slecht functionerende aannemer kan in een half jaar draagvlak in de streek afbreken dat in 25 jaar is opgebouwd. Door het werk van de aannemer steekproefsgewijs te controleren, hoeven onderhoudsmensen van de Dommel minder naar buiten om te controleren. Ook ecologen gaan soms mee naar buiten om het ecologisch deel te controleren. De beloningsmethodiek wordt de aankomende jaren naar grotere gebieden uitgerold. Verwachting is dat je hierdoor een goede huisvader voor het gebied krijgt (vertrouwen kopen). Uit het publiek kwam de opmerking dat de Dommel geen aanvullende bonus geeft, maar eigenlijk pas het laatste deel van de prijs uitbetaald als het werk goed gedaan is. In die zin is het dus geen 'bonusregeling', maar het concept wordt al breder gebruikt en geaccepteerd in aanbestedingen. Aanwezige aannemers gaven aan dat het vooruitzicht op meerjarige contracten een betere beloning is dan een bonus van enkele tientallen procenten.

4. 'Ervaringen vanuit de aannemer: gezamenlijke aanbesteding in de Lansingerland polder voor 6 jaar'. Lars Tamboer & Christiaan Stouten - BTL Advies/Realisatie

De verschillen tussen RAW en UAV-gc werden uitgelegd. Boodschap is om aan de voorkant goed na te denken wat je wil bereiken met het project. Op basis hiervan goed bepalen welke contractvorm je kiest.

5. 'Lunchexcursie 'Ruimte voor de Waal'. Jos Stammen – Rijkswaterstaat

Na de presentaties was het tijd om, met een toelichting van Rijkswaterstaat, de nevengeul in Lent te bezichtigen.

Het was een geslaagde bijeenkomst met ruim 70 aanwezigen. Kennis werd niet alleen gedeeld tussen beleidsmedewerkers, ecologen, hydrologen en onderhoudsmedewerkers, maar ook tussen waterschappers, wetenschappers en adviseurs. In het

najaar van 2016 organiseert de CoP beheer & onderhoud een vervolgbijeenkomst. Het onderwerp en de exacte datum worden later bekend gemaakt op de STOWA website.